

Labnytt nr 3, v 16 2024

Aktuellt från Laboratoriemedicin	2
- Plattformbyte för flera immunkemiska analyser.....	2
Aktuellt från Klinisk kemi	3
- Byte av metod för P-Troponin I.....	3
- Byte av metod för P-Prokalcitonin.....	6
- Byte av metod för P-hCG	6
- Instrumentbyte för analysen B-PEth och ändrad svarsrutin	7
Aktuellt från Patientnära analyser (PNA)	8
- Utbyte av instrument för avläsning av U-Testremsa	8
Aktuellt från Transfusionsmedicin	8
- Uppgradering av Blodcentralens datasystem	8
Information om Labnytt	9
- Åsikter och synpunkter	9
- Registrera/avregistrera mailadress	9
- Här hittar du Labnytt:	9

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
Falu lasarett, 023-49 21 55
Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
Falu lasarett, 023-49 24 12

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
Falu lasarett, 023-49 25 42

TRANSFUSIONSMEDICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
Falu lasarett, 023-49 24 91
Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
Mora lasarett, 0250-49 34 50

Aktuellt från Laboratoriemedicin

- Plattformsbyte för flera immunkemiska analyser

Under vecka 17, tisdagen den 23/4, kommer Laboratoriemedicin i Falun uppgradera instrument Abbott Architect till Abbott Alinity i.

Analysen för antikroppspåvisning som inom serologi och screening av blodgivare på Klinisk Mikrobiologi kommer fortsättningsvis att utföras på Abbott Alinity i.

Några analyser som hör till klinisk kemi omfattas även av plattformsbytet.

För de flesta berörda analyser är metoderna och antikropparna för den nya metoden identiska med den befintliga, därför påverkas inte resultat och referensintervall. De analyser som byter plattform är följande:

Klinisk mikrobiologi:

S-Anti-HAV IgG
S-Anti-HAV IgM
S- HBs-antigen, kvalitativ
S-HBs-antigen, kvantitativ
S-Anti-HBc
S-Anti-HBc, IgM
S-Anti-HBs, kvantitativ
S-Anti-HBe
S-HBe-antigen
S-Anti-HCV
S-HIV 1+2 antikroppar, p24 antigen
S-HTLV I/II antikroppar
S-Syfilis antikroppar
S-Rubella IgG
S-Anti-CCP (anti-Citullin IgG)

OBS Klinisk mikrobiologi slutar med analysen för HCV antigen och SARS-CoV-2 antikroppar. Vid önskemål för analys för SARS-CoV-2 antikroppar, vänligen skicka prov till Klinisk mikrobiologi, Akademiska sjukhuset Uppsala (Vg se "Provtagningsanvisningar").

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
Falu lasarett, 023-49 21 55
Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
Falu lasarett, 023-49 24 12

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
Falu lasarett, 023-49 25 42

TRANSFUSIONSMEDICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
Falu lasarett, 023-49 24 91
Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
Mora lasarett, 0250-49 34 50

Klinisk kemi:

S-D-Vitamin, 25-OH
 P-Homocystein
 B-Takrolimus

Louise Rundqvist
Sjukhuskemist

Hong Yin
Överläkare Mikrobiologen

Frida Gregoriusson
Specialistläkare Klinisk Kemi

Aktuellt från Klinisk kemi

- Byte av metod för P-Troponin I
  - Från och med den 17:e april 2024 kommer metoden för högkänsligt Troponin I att flyttas från instrumentet Abbott Architect till Siemens Atellica på laboratoriet i Falun och Mora samt startas upp på laboratoriet i Avesta. Förändringen görs för att öka tillgängligheten för analysen.
  - Bytet medför nya referensintervall (99:e percentil) enligt nedan;
    - Vuxna ≥ 18 år:*
    - Kvinnor <35 ng/L*
    - Män <54 ng/L*
    - Barn:*
    - < 1 mån Referensintervall saknas. Svarkommentar medföljer resultatet; "Säkra referensintervall saknas för barn under 1 månads ålder. Värdet under denna period kan vara betydligt högre än hos äldre barn och vuxna."*
    - 1 mån-17 år <20 ng/L*
  - Eftersom det inte föreligger någon internationell standardisering av Troponin I-metoderna så är de att betrakta som unika metoder med egna beslutsgränser och egenskaper. Då referensintervallet ändras i och med metodbytet ändras således också beslutsgränser för diagnostik av akut hjärtsjukdom.

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
 Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
 Falu lasarett, 023-49 21 55
 Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
 Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
 Falu lasarett, 023-49 24 12

TRANSFUSIONSMEDICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
 Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
 Falu lasarett, 023-49 24 91
 Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
 Mora lasarett, 0250-49 34 50

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

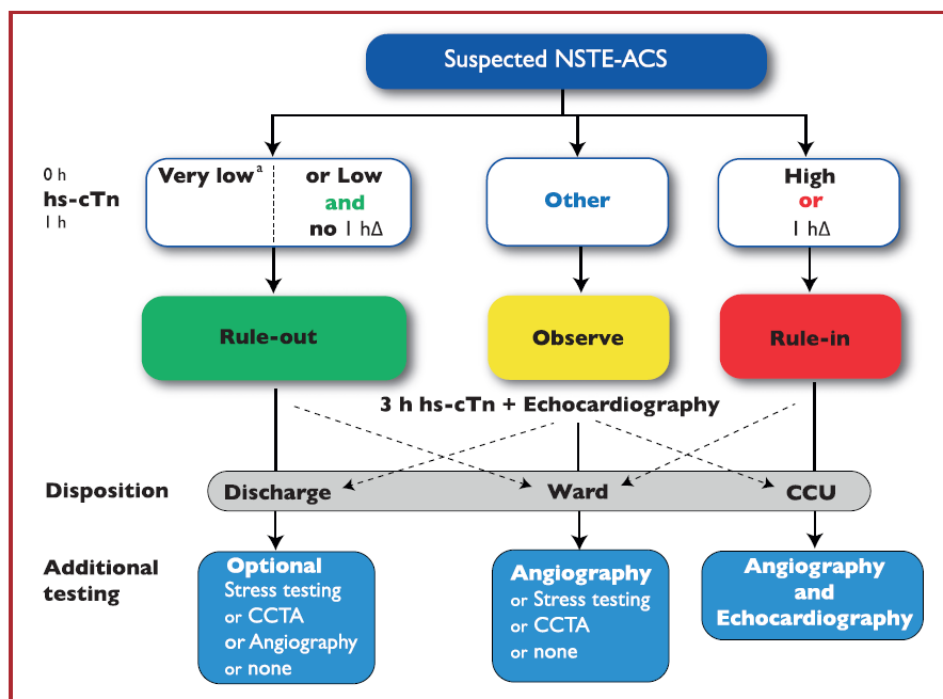
KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
 Falu lasarett, 023-49 25 42

- Riktlinjerna för handläggning av akut bröstsmärta kommer att uppdateras till att följa European Society of Cardiology (ESC) guidelines¹ rekommendation att använda troponinalgoritmen 0 h/1 h vid misstanke om Akut koronart syndrom utan ST-höjning.

Detta innebär snabbare diagnostik än tidigare 0 h/3 h, med kriterier för att utesluta (Rule-out) eller påvisa (Rule-in) akut hjärtsjukdom. Patienter som inte uppfyller kriterier för respektive grupp, kategoriseras som observationsgrupp där vidare diagnostik krävs, baserat på samlad bedömning.

Algoritmen kräver att troponin tas omedelbart vid ankomst till sjukhus, och att uppföljande troponin redan då planeras för att tas 1 timme efter tidpunkten då första provet togs. Detta även om första analysen inte besvarats eller bedömts av läkare. Om symptomdebut är <2 h från ankomst till sjukhus, tas ett tredje troponin 3 h från ankomstprovet.

Nedanstående algoritm är ett exempel från ESC. Kardiologkliniken i Falun kommer att publicera en lokal rutin för berörda verksamheter.

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
 Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
 Falu lasarett, 023-49 21 55
 Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
 Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
 Falu lasarett, 023-49 24 12

TRANSFUSIONSMEDICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
 Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
 Falu lasarett, 023-49 24 91
 Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
 Mora lasarett, 0250-49 34 50

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
 Falu lasarett, 023-49 25 42

Algoritmen kommer att införas på akutmottagningen i Falun, Mora och Avesta i samband med metodbytet. I Avesta kommer den att användas när den högkänsliga metoden finns tillgänglig under laboratoriets öppettider.

Mer information om diagnostik och handläggning av akut hjärtsjukdom finns att läsa i kardiologklinikens vårdprogram vilket återfinns på intranätet, sök på Vårdprogram akut hjärtsjukdom. Uppdaterad version publiceras under våren 2024. För frågor gällande kliniskt användande av troponinalgoritmen, kontakta Niclas Svedberg eller Jessica Lindevall på Kardiologen i Falun.

- Gränsen för lägsta utsvarade resultat ändras till 3 ng/L och högsta utsvarade resultat till 25000 ng/L. För resultat >25000 ng/L medföljer en fast svarskommentar med uppmaning att kontakta lab vid önskemål om spädning. Efter spädning kan resultat upp till 125 000 ng/L svaras ut.
- Analysen tas från och med 17:e april i samma rör som de flesta allmänskemiaanalyser (exempelvis Natrium och Kalium), d.v.s. rör som slutar på -01 (litium-heparinrör med mintgrön kork). Vid beställning fås automatiskt det antal etiketter som krävs, vilket innebär att provtagningsrutinen inte påverkas. Efterbeställningar kommer att tillåtas.
- Icke-högkänsligt troponin I kommer fortsatt att analyseras på Stratus-instrumenten i Ludvika, Sälen, Särna och Avesta avdelning 3 nattetid (när laboratoriet i Avesta är stängt). Observera att den analysen har ett annat beställningsnamn; P-Troponin I (Stratus).

Frida Gregoriusson
Specialistläkare Klinisk Kemi

Niclas Svedberg
Överläkare Kardiologen Falun

Jessica Lindevall
Specialistläkare, Kardiologen Falun

1. Collet JP et al. 2020 ESC Guidelines for the management of acute coronary syndromes in patients presenting without persistent ST-segment elevation. *Eur Heart J.* 2021 Apr 7;42(14):1289-1367.

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
Falu lasarett, 023-49 21 55
Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
Falu lasarett, 023-49 24 12

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
Falu lasarett, 023-49 25 42

TRANSFUSIONSMEDICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
Falu lasarett, 023-49 24 91
Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
Mora lasarett, 0250-49 34 50

- Byte av metod för P-Prokalcitonin

Från och med den 17:e april 2024 kommer metoden för P-Prokalcitonin att flyttas från instrumentet Abbott Architect till Siemens Atellica på laboratoriet i Falun och Mora. Korrelationen mellan den befintliga och nya metoden är god och det ses ingen systematisk nivåskillnad mellan metoderna i nivå 0-15 µg/L. För nivåer >15 µg/L ses generellt något högre resultat med nya metoden på upp till 30%. Referensintervall samt riktlinjer för tolkning är oförändrade. För nyfödda barn justeras nivå för patologisk märkning av resultat till 2 µg/L för att bättre överensstämmer med det variabla referensintervall som föreligger de första 48 timmarna i livet. Svarsrutinen ändras så att värden <0,1 besvaras med två decimaler. Hållbarhet ökas till två dygn i primärrör.

Analysen tas från och med 17:e april i samma rör som de flesta allmänskemiaanalyser (exempelvis Natrium och Kalium), d.v.s. rör som slutar på -01. Vid beställning fås automatiskt det antal etiketter som krävs, vilket innebär att provtagningsrutinen inte påverkas.

Frida Gregoriusson
Specialistläkare Klinisk Kemi

Louise Rundqvist
Sjukhuskemist

- Byte av metod för P-hCG

Från och med den 17:e april 2024 kommer metoden för P-hCG att flyttas från instrumentet Abbott Architect till Roche Cobas på laboratoriet i Falun och Mora. Bytet görs för att höja kvaliteten och pga instrumentförändringar inom laboratoriemedicin. Korrelationen mellan den befintliga och nya metoden är god, dock ses något lägre resultat med den nya metoden vid högre nivåer. För nivåer mellan 0-10000 IE/L mäter den nya metoden cirka 5-10% lägre och för högre nivåer, som kräver spädnings, ses skillnad på cirka -25% med den nya metoden. Det är av vikt att detta uppmärksammas för patienter med höga hCG-nivåer som följs med regelbunden provtagning.

Referensintervallet justeras till det av leverantören angivna. För postmenopausala kvinnor kan något högre värden ses varvid ett separat referensintervall från 50 års ålder införs. Barn från 6 månaders ålder har som tidigare samma referensintervall som vuxna.

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
Falu lasarett, 023-49 21 55
Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
Falu lasarett, 023-49 24 12

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
Falu lasarett, 023-49 25 42

TRANSFUSIONSMEDICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
Falu lasarett, 023-49 24 91
Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
Mora lasarett, 0250-49 34 50

De nya referensintervallen är;

Vuxna:

Män <2 IE/L

Kvinnor <50 år (icke gravida): <2 IE/L

Kvinnor ≥50 år (postmenopaus): <8 IE/L

Barn från 6 mån: <2 IE/L

Gränsen för lägsta utsvarade resultat ändras till 0,6 IE/L och högsta utsvarade resultat till 500 000 IE/L.

Som tidigare mäter metoden totalt hCG, dvs både intakt hCG och fria betakedjor. Rapportnamnet justeras till enbart P-hCG (från tidigare P-hCG+ betakedja) i enlighet med rekommenderat rapportnamn från det nationella koderingsystemet NPU. Hållbarhet justeras till 24 h i primärrör i kylförvaring och 3 dygn för avhållt prov i kylförvaring.

Frida Gregoriusson
Specialistläkare Klinisk Kemi

Louise Rundqvist
Sjukhuskemist

- **Instrumentbyte för analysen B-PEth och ändrad svarsrutin**

Under vecka 18 kommer instrumentet som används för analys av B-PEth att bytas ut till ett nytt instrument med samma mätteknik (LC-MS/MS). Jämförelsestudier visar att resultaten från det nya och befintliga instrumentet är samstämmiga.

I samband med bytet ändras svarsrutinen så att det högsta resultat som svaras ut är 4,0 µmol/L (för högre värden svaras resultatet ut som >4,0 µmol/L). I övrigt är svarsrutinen samt provhantering och tolkning oförändrat.

Frida Gregoriusson
Specialistläkare Klinisk kemi

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
Falu lasarett, 023-49 21 55
Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
Falu lasarett, 023-49 24 12

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
Falu lasarett, 023-49 25 42

TRANSFUSIONSMEDICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
Falu lasarett, 023-49 24 91
Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
Mora lasarett, 0250-49 34 50

Aktuellt från Patientnära analyser (PNA)

- Utbyte av instrument för avläsning av U-Testremsa

Under våren påbörjas utbyte av Clinitek Status för urinstickor till nya instrument av samma modell. De nya instrumenten kommer att kopplas upp vilket innebär automatisk överföring av resultat till Take Care. PNA-enheten kommer att kontakta respektive vårdenheter med mer information om utbytet som kommer att ske succesivt eftersom det är ett stort antal instrument som ska bytas ut. Det kan redan nu vara bra att förbereda så att ett aktivt nätverksuttag finns tillgängligt där instrumentet ska vara placerat.

Multistix 7 kommer att rekommenderas för användning i första hand, där pH och ketoner (acetoacetat) tillkommer jämfört med Multistix 5. Det är redan nu möjligt att beställa Multistix 7 via Raindance (artikelnr 62911).

Hållbarheten ändras från 4 timmar till 2 timmar i rumstemperatur enligt leverantörens anvisning. Hållbarheten i kylskåp är oförändrad (12 timmar).

PNA-enheten Laboratoriemedicin Dalarna

Aktuellt från Transfusionsmedicin

- Uppgradering av Blodcentralens datasystem

Tisdag den 21 maj är det en planerad uppgöring av blodcentralens datasystem. Uppgraderingen pågår hela dagen och beräknas vara färdig cirka kl 21.00. Under denna dag jobbar vi med reservrutin och kommer endast att analysera akuta prover. Interinfo kommer att fungera för transfusionsrapportering, men **inte** för blodbeställningar.

Om möjligt, undvik planerade provtagningar samt planerade transfusioner denna dag.

Akuta transfusioner påverkas ej, men svarstiden på akuta prover kan bli något förlängd.

*Sofia Nordin
Samordnare Transfusionsmedicin*

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
Falu lasarett, 023-49 21 55
Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
Falu lasarett, 023-49 24 12

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
Falu lasarett, 023-49 25 42

TRANSFUSIONSMEICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
Falu lasarett, 023-49 24 91
Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
Mora lasarett, 0250-49 34 50

Information om Labnytt

- **Åsikter och synpunkter**
Vid frågor eller synpunkter på våra tjänster, kontakta info.laboratoriemedicin@regiondalarna.se

Det går också bra att registrera förbättringsförslag i Synergi.
- **Registrera/avregistrera mailadress**
Beställ eller avbeställ mejl med länk till senaste Labnytt vid utgivning:
info.laboratoriemedicin@regiondalarna.se
- **Här hittar du Labnytt:**
Region Dalarnas Intranät
Laboratoriemedicins arbetsrum
Hälso- och sjukvårdsnytt
Ledarforum

Region Dalarnas externa webbsida

Plus - för samarbetspartners och vårdgivare, Laboratoriemedicin
www.regiondalarna.se Plus - Vård - Laboratoriemedicin

KLINISK KEMI

Avesta lasarett, 0226-49 61 47
Borlänge sjukhus 0243- 49 71 13
Falu lasarett, 023-49 21 55
Ludvika lasarett, 0240-49 51 67
Mora lasarett, 0250-49 34 50

LABORATORIEMEDICIN DALARNA

KLINISK MIKROBIOLOGI
Falu lasarett, 023-49 24 12

PATOLOGI OCH CYTOLOGI DALARNA

KLINISK PATOLOGI OCH CYTOLOGI
Falu lasarett, 023-49 25 42

TRANSFUSIONSMEDICIN

Avesta lasarett, 0226-49 61 49
Borlänge sjukhus 0243- 49 72 20
Falu lasarett, 023-49 24 91
Ludvika lasarett, 0240-49 51 64
Mora lasarett, 0250-49 34 50